

[Undervisningsministeren.]

fællesskabet mellem de tekniske skoler og teknika ikke kunne bevares uændret på grund af den store udvikling inden for ingeniøruddannelsen på teknika. Ved fremsættelsen i 1958 af forslaget, der førte til den gældende lov, kunne henvises til, at der blot 4 år tilbage kun blev optaget omkring 500 studerende på teknika, medens tallet i 1957-58 var steget til 1 090. Jeg kan nu pege på, at denne store stigning er fortsat, og at der i indeværende finansår er optaget 1 330 1. års studerende ved teknika. Dette må i øvrigt betragtes som glædeligt, men det stærkt stigende antal af studerende og den tekniske udviklings større krav nødvendiggør, at der for teknikas vedkommende indrettes flere undervisningslokaler, anskaffes yderligere tidssvarende undervisningsudstyr og ansættes flere kvalificerede lærerkræfter.

De krav, der herved stilles til teknika, kan ikke opfyldes efter den nuværende ordning, der — på grund af fællesskabet med de tekniske skoler — ikke er udformet udelukkende under hensyntagen til teknika, der meddeler en højere undervisning og i det hele er af en anden karakter end de øvrige afdelinger ved de tekniske skoler. Der er taget hensyn hertil ved det nu fremsatte forslag til en særlig lov om teknika, der indebærer, at teknika helt udskilles fra de tekniske skoler, og at staten i videre omfang sikrer teknikas økonomi.

Dette er påkrævet, idet der er opstået økonomiske vanskeligheder for de tekniske skoler med teknika uanset den forhøjelse af statsstøtten, der blev gennemført i medfør af den gældende lov af 1958. Herefter udgør statens driftstilskud 60 pct. af de tilskudsberettigede udgifter til lokaler, lønninger og undervisningsmidler samt 10 pct. af lønningerne til de lærere, der er knyttet til teknika. Den øvrige del af skolernes udgifter er blevet dækket ved tilskud fra kommuner og organisationer samt ved skolepenge. Disse skolepenge, der betales af eleverne, er i øvrigt nu afskaffet ved den videregående undervisning, og skolepengene er blevet erstattet af et øget statstilskud, hvilket dog ikke forbedrer skolernes økonomiske situation. Denne er afhængig af, at de lokale kommuner og interesserede organisationer fuldt ud dækker de resterende

udgifter, men denne forudsætning har ikke holdt stik, for så vidt angår den her omhandlede videregående undervisning, der er særlig bekostelig og ikke betragtes som en lokal opgave. Da man ikke har kunnet sikre et holdbart finansieringsgrundlag på anden måde, indebærer forslaget en bestemmelse om, at samtlige driftsudgifter som ved de øvrige ingeniøruddannelser og anden højere undervisning afholdes af staten. Udvalget har anslået, at dette i de nærmest kommende år vil betyde en årlig merudgift for staten på 4 à 5 mill. kr.

Hvor uholdbar situationen har været, viser navnlig forholdene i København, hvor staten har måttet yde forskud på 5,7 mill. kr.; omend situationen har været knap så slem i provinsen, må der imidlertid også dér imødeses en forværring af skolernes økonomi, hvis ikke staten træder til i videre omfang end hidtil. Skolernes driftsregnskaber viser, at de opståede vanskeligheder kan henføres til den videregående undervisning, og det vil som anført af udvalget være rimeligt, at der gennemføres en sanering af de pågældende skolers økonomi i forbindelse med de forhandlinger, som skal optages med skolernes bestyrelser i anledning af den foreslåede udskillelse af teknika.

Tilsvarende vanskeligheder er opstået med hensyn til tilvejebringelse af midlerne til opførelse af de påkrævede nybygninger og anskaffelse af inventar til brug for teknika. Ganske vist yder staten efter de gældende regler byggelån med halvdelen af opførelsesværdien efter offentlige lån, men skolerne skal selv tilvejebringe en sjettedel, og med de beløb, der efterhånden er tale om, støder skolerne også her på tilbageholdenhed fra kommunernes og organisationernes side, når der er tale om denne videregående undervisning. Det samme gør sig gældende ved opførelse af tilbygninger og ombygninger, indretning til undervisningen i lejede lokaler og anskaffelse af udstyr.

Der er derfor ud over bestemmelsen om, at staten afholder teknikas driftsudgifter, udarbejdet forslag om, at staten kan yde teknika lån til den del af udgifterne ved opførelse og køb af bygninger, som ikke dækkes ved eventuel optagelse af andre lån, samt om, at staten kan yde tilskud til indretning af lokaler i bygninger, der ikke ejes af vedkommende teknikum. Det er